

Al doilea tezaur de la Drăgănești-Vlașca (a doua jum. a sec. XVIII)

Veronica Predoi, Anișoara Bălan

Cel de-al doilea tezaur descoperit la Drăgănești-Vlașca este alcătuit din 133 monezi mari de argint, emisiuni ale orașului Ragusa (3 ducaton) și ale imperiului otoman (130 exemplare)¹. Toate monezile sunt otomane, sunt bătute în capitala imperiului, iar cele raguzane la Dubrovnic, oraș liber la Marea Adriatică aflat sub suzeranitate otomană și cunoscut sub numele de Ragusa. Cea mai veche emisiune prezentă în alcătuirea tezaurului este un ducaton raguzan din anul 1753 iar cea mai recentă este un alt mișlik din anul 6 al domniei sultanului Abdulhamid I (1774-1789), adică din anul 1777-1778 (9 februarie 1777-29 ianuarie 1778).

Din punct de vedere al nominalurilor pe lângă cei trei ducaton raguzani adăugăm 32 altmișlik, 61 kuruși, 42 zolta. Conform estimărilor timpului un altmișlik este egal cu 80 de parale iar 1 zolta cu 30 de parale. Kurușul este echivalentul unui leu nominal, adică 40 de parale. În total tezaurul valora 6400 parale sau 80 taleri, sau 160 lei nominali. Pentru a avea o imagine mai clară asupra valorii tezaurului dăm și câteva prețuri care se practicau mai ales în perioada finală a tezaurului. Astfel la 1783, 10 stânjeni de moșie costau 14,5 taleri, la 1781 un stânjen de pământ se vindea cu un taler², o oca de ceară valora 63-65 parale³, o casă se vindea cu 32 taleri⁴, un triod de la Râmnic se vindea cu 12 taleri, un penticostarion tot de Râmnic cu 6 taleri, un antologhion cu 17 taleri, iar mineele de la Râmnic din anii 1776-1780 se vindeau cu 52 taleri⁵. Pe la 1780, 10 chile de orz valorau 2 taleri și 90 de bani, vadra de vin se vindea cu 35 parale, obrocul de porumb cu 1 leu iar obrocul de grâu cu 5 orți⁶. De aici putem concluziona că suma pe care o reprezenta tezaurul este importantă, că el a fost îngropat în anii 1778-1779 în condițiile de nesiguranță generate de tulburările ce au urmat unor îndelungate războaie ruso-turce care se desfășuraseră și pe teritoriul românesc.

Catalog

I. RAGUZA

1. Ducaton. 1753, 2,66 g, 14,5 mm; inv. 5.645.
2. Idem. 1773. 27,50 g, 41 mm. inv. 5.646.
3. Idem. 1777. 27,66 g, 41,5 mm. inv. 5.647.

II. IMPERIUL OTOMAN

Mustafa III (1757-1774) 1171 H-1187 H

4. Ciftezolta=altmâșlik Nuri Pere 634, an 3. 27,52 g, 44 mm. inv. 5.518.
5. Kuruș Puri Pere 635, an 3. 18,80 g, 37,5 mm. inv. 5.531.
6. Idem. An 5. 19,01 g, 37 mm. inv. 5.532.
7. Ciftezolta. Nuri Pere 632. an 6. 27,58 g, 43 mm. inv. 5.519.
- 8-9. Idem. an 7. 27,11 g – ruptă, 43,5 mm; 27,56 g, 42,5 mm. inv. 5.520, 5.521.
- 10-11. Kuruș. Nuri Pere 635. An 7. 17,72 g, 37 mm; 18,95 g, 37,5 mm. inv. 5.533, 5.534.

¹ Determinarea monedelor s-a făcut cu ajutorul catalogului Nuri Pere, *Osmaliralda Madeni paralar*, Istanbul, 1968.

² Arhivele Naționale Dolj, pachet XCVIII/3, doc. din 21 octombrie 1783 și pachet CIX/3, doc. din 10 martie 1781.

³ C. Avram, D. Ciobotea, V. Joița, V. Osiac, I. Pătroiu, Ileana Petrescu, *Istoria comerțului în sud-vestul României sec. VIII-XX*, Editura de Sud, Craiova, 1999, p. 149.

⁴ Arhivele Naționale Dolj, pachet XXVIII/9, doc. din 20 martie 1787.

⁵ Dorin Teodorescu, *Considerații asupra prețului cărții vechi românești din județul Olt*, R.M., 1989, 7, p. 79-80.

⁶ *Documente privind relațiile agrare în sec. XVIII*, vol. I, *Țara Românească*, Ed. Academiei, 1961, editori V. Mihordea, Ș. Papacostea, Fl. Constantiniu, p. 531, 581, 690, 713.

- 12-15. Altmâșlik. Nuri Pere 632. An 8. 27,30 g, 42,5 mm; 27,42 g, 44,5 mm; 27,76 g, 44 mm; 27,97 g, 44,5 mm. inv. 5.524, 5.525, 5.522, 5.523.
- 16-19. Idem. an 11. 27,41 g, 44,5 mm; 27,99 g, 42 mm; 28,10 g, 42,5 mm; 28,39 g, 43 mm. inv. 5.526, 5.528, 5.527, 5.529.
20. Kuruş. Nuri Pere 635. An 11. 18,30 g, 37,5 mm. inv. 5.535.
21. Altmâșlik. Nuri Pere 632. an 12. 18,01 g, 44 mm. inv. 5.530.
22. Zolta. Nuri Pere 633. An 12. 15,29 g, 38 mm. inv. 5.574.
23. Kuruş. Nuri Pere 635. An 13. 18,51 g, 39,5 mm. inv. 5.536.
- 24-25. Idem. an 14. 18,23 g, 38 mm; 18,94 g, 37,5 mm. inv. 5.537, 5.538.
- 26-27. Zolta. Nuri Pere 634. An 15. 13,49 g, 35,5 mm; 13,80 g, 35,5 mm. inv. 5.575, 5.576.
- 28-33 Kuruş. Nuri Pere 635. An 15. 17,75 g, 38,5 mm; 17,76 g, 38 mm; 17,88 g, 38,5 mm; 18,26 g, 39 mm; 18,37 g, 37 mm; 18,94 g, 37,5 mm. inv. 5.542, 5.540, 5.544, 5.543, 5.541, 5.539.
- 34-35. Zolta. Nuri Pere 633. An 15. 13,49 g, 35,5 mm; 13,80 g, 35,5 mm. inv. 5.575, 5.576.
- 36-47. Kuruş. Nuri Pere 635. An 16. 17,20 g, 38 mm; 17,78 g, 39,5 mm; 17,96 g, 37,5 mm; 18,09 g, 39 mm; 18,18 g, 38 mm; 18,18 g, 39,5 mm; 18,12 g, 39 mm; 18,30 g, 39 mm; 18,40 g, 38 mm; 18,67 g, 37,5 mm; 18,99 g, 38 mm; 19,11 g, 38 mm. inv. 5.554, 5.545, 5.555, 5.571, 5.546, 5.548, 5.552, 5.547, 5.550, 5.551, 5.553, 5.556.
- 48-50. Zolta. Nuri Pere 634. An. 16. 13,91 g, 37 mm; 14,33 g, 37 mm; 14,85 g, 37 mm. inv. 5.577, 5.578, 5.579.
- 51-56. Zolta. Nuri Pere 635. An 17. 18,03 g, 38 mm; 18,15 g, 39,5 mm; 18,5 g, 37,5 mm; 18,15 g, 39 mm; 18,23 g, 38 mm; 18,30 g, 39,5 mm; 18,45 g, 38 mm; 18,48 g, 38 mm; 18,57 g, 38,5 mm; 18,69 g, 39,5 mm; 18,74 g, 38 mm; 18,74 g, 38,5 mm; 18,86 g, 38,5 mm; 18,90 g, 38 mm; 19,01 g, 38 mm. inv. 5.557, 5.565, 5.570, 5.561, 5.558, 5.569, 5.564, 5.567, 5.563, 5.559, 5.549, 5.562, 5.566, 5.568, 5.560.
- 57-58. Zolta. Nuri Pere 634. An 17. 18,19 g, 37 mm; 18,56 g, 36 mm. inv. 5.573, 5.572.
- 59-62. Zolta. Nuri Pere 633. An 17. 13,35 g, 36 mm; 13,67 g, 36 mm; 13,83 g, 35,5 mm; 13,86 g, 35 mm. inv. 5.583, 5.581, 5.580, 5.582.
- Abdulhamid I (1774-1789) 1187 H-1203 H
63. Altmâșlik. Nuri Pere 674. An 1. 28,94 g, 43,5 mm. inv. 5.602.
- 64-73. Kuruş. Nuri Pere 675. An. 1. 17,80 g, 39 mm; 18,03 g, 38 mm; 18,31 g, 38,5 mm; 18,31 g, 31,5 mm; 18,34 g, 38 mm; 18,46 g, 39,5 mm; 18,59 g, 39 mm; 18,94 g, 38 mm; 19,10 g, 39,5 mm; 18,64 g, 39 mm. inv. 5.609, 5.611, 5.604, 5.610, 5.606, 5.608, 5.612, 5.607, 5.605, 5.603.
- 74-79. Zolta Nuri Pere 677. An 1. 13,35 g, 36 mm; 13,70 g, 35,5 mm; 13,76 g, 35,5 mm; 13,99 g, 36 mm; 14,30 g, 36 mm; 14,30 g, 37 mm. inv. 5.635, 5.634, 5.636, 5.633, 5.637, 5.638.
- 80-98. Kuruş. Nuri Pere 675. An 2. 17,44 g, 37,5 mm; 18,00 g, 39,5 mm; 18,21 g, 37 mm; 18,26 g, 39 mm; 18,38 g, 38 mm; 18,48 g, 40 mm; 18,68 g, 38 mm; 18,78 g, 37 mm; 18,95 g, 38 mm. inv. 5.613, 5.618, 5.619, 5.617, 5.614, 5.621, 5.615, 5.620, 5.616.
- 99-101. Zolta Nuri Pere 677. An 2. 13,65 g, 37 mm; 13,75 g, 35,5 mm; 13,80 g, 36 mm. inv. 5.639, 5.640, 5.641.
- 102-109. Altmâșlik. Nuri Pere 674. An 3. 27,80 g, 44 mm; 27,85 g, 43 mm; 27,91 g, 42,5 mm; 28,00 g, 44,5 mm; 28,17 g, 45 mm; 28,44 g, 42 mm; 28,58 g, 42 mm; 28,81 g, 45 mm. inv. 5.586, 5.584, 5.585, 5.591, 5.589, 5.587, 5.588, 5.590.
- 110-113. Kuruş. Nuri Pere 675. An 3. 18,16 g, 38,5 mm; 18,82 g, 40 mm; 18,84 g, 38 mm; 18,98 g, 38 mm. inv. 5.622, 5.623, 5.625, 5.624.
- 114-116. Altmâșlik. Nuri Pere 674. An 4. 27,55 g, 42,5 mm; 28,82 g, 40 mm; 26,92 g, 43 mm. inv. 5.593, 5.594, 5.592.
- 117-127. Kuruş. Nuri Pere 675. An 4. 18,07 g, 39 mm; 18,61 g, 38 mm; 18,83 g, 38,5 mm; 18,98 g, 38 mm; 19,09 g, 39,5 mm; 18,98 g, 38,5 mm. inv. 5.629, 5.627, 5.628, 5.626, 5.631, 5.630.
- 128-129. Zolta Nuri Pere 677. An 4. 13,96 g, 36 mm; 14,60 g, 37,5 mm. inv. 5.642, 5.643.
- 130-135. Altmâșlik. Nuri Pere 674. An 5. 27,15 g, 41 mm; 27,44 g, 42,5 mm; 27,62 g, 23,5 mm; 27,76 g, 38 mm; 28,39 g, 42 mm; 27,74 g, 43 mm. inv. 5.596, 5.598, 5.597, 5.595, 5.599, 5.600.
136. Kuruş. Nuri Pere 675. An 5. 18,59 g, 37,5 mm. inv. 5.632.
137. Zolta Nuri Pere 677. An 5. 13,63 g, 37 mm. inv. 5.644.
138. Altmâșlik. Nuri Pere 674. An 6. 28,92 g, 43,5 mm. inv. 5.601.